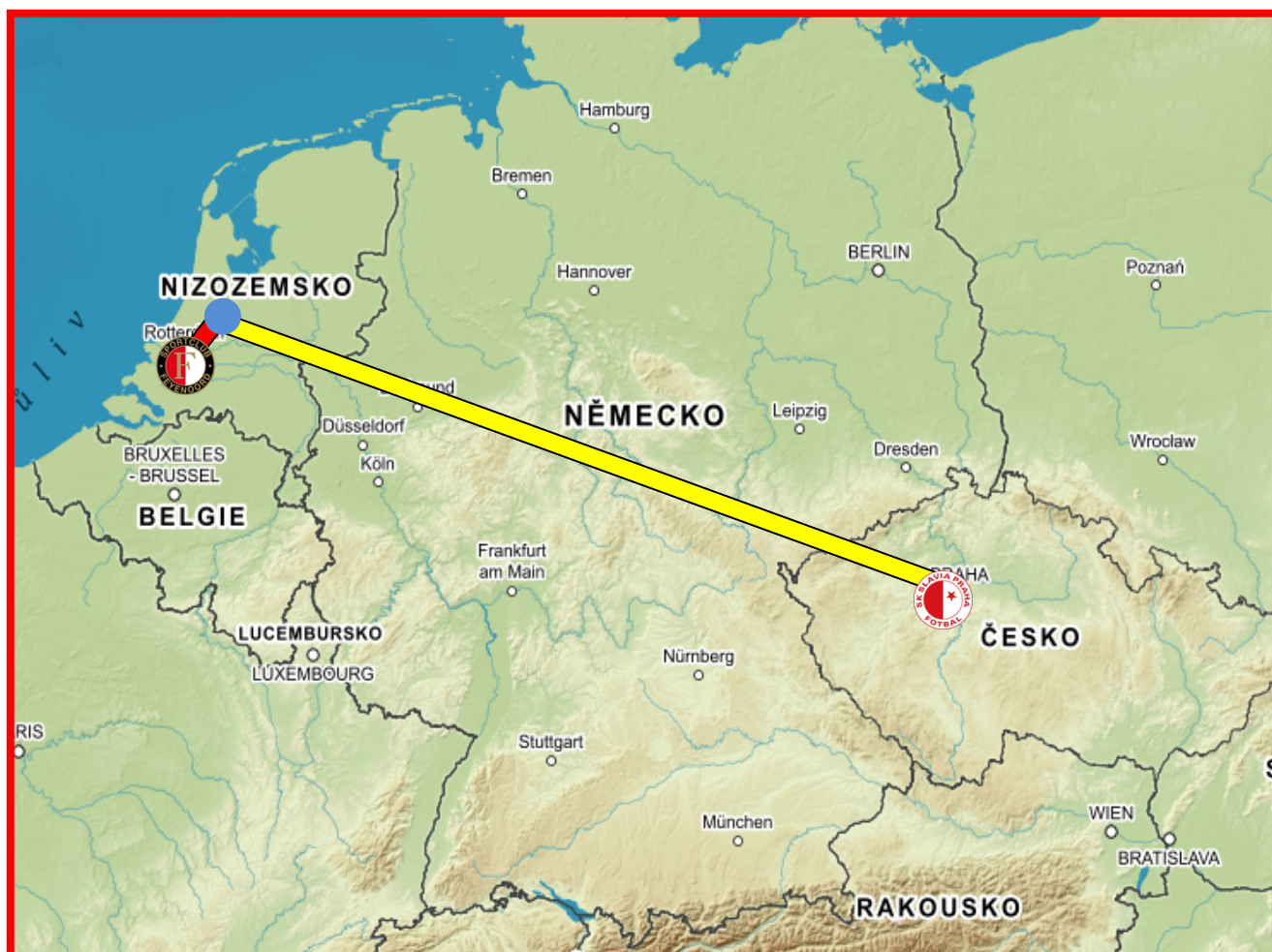

UEFA EUROPA CONFERENCE LEAGUE

ZÁKLADNÍ SKUPINA E

30. září 2021, 21,00 hod., De Kuip, Rotterdam, Nizozemsko
Materiály na cestu připravil, šťastnou cestu, příjemný pobyt a spokojený návrat přeje Karel Vavřina,
OP SK Slavia Praha.

Použité zdroje: Wikipedia, Web SC Feyenoord a vlastní archiv

NIZOZEMSKO

Nizozemsko, nesprávně označované jako *Nizozemí* nebo *Holandsko* leží na pobřeží Severního moře. Na východě hraničí s Německem a na jihu s Belgií. Na rozloze 41 526 km² žije přibližně 17,3 milionu obyvatel. S hustotou zalidnění 408 obyvatel na km² je Nizozemsko na 15. místě na světě. Skoro polovinu těchto obyvatel zahrnuje konurbace Randstad, tvořenou čtyřmi aglomerace – Amsterdam, Haag, Rotterdam a Utrecht. Hlavním městem je Amsterdam, většinu funkcí však plní Den Haag, který je sídlem nizozemského krále, parlamentu a vlády. V Den Haagu sídlí také Mezinárodní soudní dvůr.

Vedle Nizozemců (či Holanďanů), žijí v zemi také původní menšiny Frísů a Němců, ale i imigranti ze zámořských území Surinamu, Nizozemských Antil a Indonésie, dále početné komunity přistěhovalců z Maroka a jiných arabských zemí, z Turecka a mnoha asijských zemí.

Nezávislé Nizozemí (pouze severní část) bylo vyhlášeno po Osmdesátileté válce v roce 1581 Verlatingsheho listinou a trvalo do roku 1795, kdy bylo obsazeno Francií. Ta na jeho území ustanovila v letech 1795–1806 Batávskou republiku a poté v letech 1806–1810 podřízené Holandské království, které bylo až do roku 1815 připojeno k Francii. Na Vídeňském kongresu bylo v roce 1815 vyhlášeno Spojené království Nizozemské, ke kterému patřily do roku 1830 také Belgie a Lucembursko. Po odtržení Belgie vzniklo současné Nizozemské království, spojené až do roku 1890 personální unií s Lucemburskem. Od roku 1890 existuje Nizozemsko v té podobě, jak je známe dnes.

V současnosti je Nizozemsko konstituční monarchií. Ústavním zákonem z roku 1815 byl zaveden systém dvoukomorového parlamentu a až do dneška se skládá nizozemská zákonodárná moc (*Staten-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden*) z dolní (doslova Druhé: *Tweede Kamer der Staten-Generaal*) a horní komory (vlastně První: *Eerste Kamer der Staten-Generaal*).

Nizozemsko je světoznámé svým vodohospodářstvím. Na mnoha místech Severního moře obyvatelé země zpevnili písčné valy a přesypy, postavili hráze a odčerpáváním vody vznikla nově získaná území, tzv. poldery. Ve 20. století byly realizovány dva rozsáhlé vodohospodářské projekty – Zuiderzeewerken a Deltawerken. Projekt *Zuiderzeewerken* (dokončen v roce 1975) spočíval ve vytvoření umělého jezera IJsselmeer pomocí hráze Afsluitdijk a jeho následném částečném vysušení a zapoldrování. *Deltawerken* je systém hrází v deltě řek Rýn a Máza, který plní protipovodňovou ochranu podstatné části jižního Nizozemska. Tento rozsáhlý projekt byl realizován mezi lety 1953 až 1997.

Nizozemsko se vyznačuje vysokou kvalitou života, je zařazeno na desáté místo v celosvětovém indexu lidského rozvoje. Je známé svým relativně liberální postojem vůči psychoaktivním drogám, prostituci, eutanazii a homosexualitě. Proslulá je nizozemská malířská tradice, která má svůj počátek již ve středověku. Tradiční produkty jsou: tulipány, dřeváky, různé druhy sýrů a delftský modrý porcelán. Lidé zde používají velký počet jízdních kol, které, včetně elektro také vyrábějí. Rotterdamský přístav je největším přístavem v Evropě. Z turistických atrakcí jsou nejznámější větrné mlýny a vodní kanály, tzv. *grachten*.

Etymologie

Název Nizozemsko (Nederland) je složen ze slov *neder* = nízká a *land* = země. V roce 2001 Nizozemsko jako první země na světě umožnilo sňatky homosexuálů a adopci dětí homosexuály. Rok poté si Nizozemsko připsalo další prvenství, když jako první země na světě uzákonilo eutanazii.

Geografie

Nížinatá země na pobřeží Severního moře. Na východě hraničí s Německem (hranice 577 km) a na jihu s Belgií (hranice 450 km). Na jihozápadě se táhne lesnatá plošina, s nejvyšším vrcholem – 321 metrů vysokým Vaalserberg.

Hydrosféra

Pro pobřežní oblasti Nizozemska jsou typické prolákliny mělkých přílivových plošin. Existují dva druhy těchto plošin – *watty* a *marše*. *Watty* se vyskytují v okrajovém moři Waddenzee a jsou přílivem zaplavovány a odlivem obnažovány. Na mnoha místech obyvatelé země zpevnili písčné valy a přesypy, postavili hráze a odčerpáváním vody udržují *watty* vysušené – takto rozšiřují území státu, tyto plochy se nazývají poldery. *Marše* jsou úrodné pobřežní nížiny na říčních nánosech. Při jejich dostatečném odvodnění se mění v úrodná pole.

Podnebí

V Nizozemsku převládá oceánské podnebí. Roční úhrn srážek je poměrně vysoký, pohybuje se v rozmezí 750–850 mm. Velmi často se ve vnitrozemí objevují mlhy a často vane silný vítr. Na pobřeží často zuří bouře. Tyto bouře mohou způsobovat záplavy. Jen šest dní v roce je v Nizozemsku bezvětrno. Podnebí v Nizozemsku ovlivňuje také teplý Golfský proud v Atlantském oceánu. Díky němu jsou zimy relativně teplé, naopak léta příliš teplá nejsou.

Krajina

Nizozemská krajina je většinou kulturní krajina, tedy vzniklá zásahy člověka do různých krajinných typů. Nejznámější nizozemské krajinné typy podle zeminy jsou: písčné duny, říční a přímořské jílové naplaveniny, rašeliniště, křídové útesy v Limburgu a poldery v provincii Flevoland.

Politický systém

Vláda

Nizozemsko je konstituční (dědičná) monarchie a státoprávně parlamentní demokracie. Hlavou státu je od roku 2013 král Vilém Alexandr. Král sdílí výkonnou moc s Radou ministrů prostřednictvím Státní rady, jejíž je ústavním předsedou, ale praktický vliv krále na exekutivu je velmi omezený.

Politické strany

Vzhledem k pluralitnímu politickému systému a velkému množství politických stran se od osmnáctého století nepodařilo žádné politické straně získat v parlamentu absolutní většinu.

Královská rodina

Dynastie Nasavských je vládnoucí dynastií v Nizozemsku a do roku 1962 také v Lucembursku. Rod je původem z německého Nassavska, podle kterého nese jméno. Nejslavnějšími členy rodu jsou: Vilém I. Oranžský, vůdce nizozemského povstání za nezávislost proti španělským Habsburkům, jeho pravnuke Vilém III. Oranžský, který se stal na přelomu 17. a 18. století anglickým králem, první nizozemský král Vilém I. Nizozemský a bývalá královna Beatrix.

Král Vilém Alexandr a jeho žena Máxima

Administrativní dělení

Nizozemsko je rozděleno na dvanáct provincií:

Kromě provincií spadají pod Nizozemsko též 3 zvláštní správní obvody Bonaire, Saba a Svatý Eustach, pro které se používá společné pojmenování „Karibské Nizozemsko“.

Ekonomika

Nizozemsko je jedna z nejbohatších zemí na světě a řadí se mezi dvacet největších ekonomik. Je členem Eurozóny, platí se eurem. HDP je okolo 38.600 USD na obyvatele. Hlavní obchodní partneři jsou Německo (25,2 %), Belgie (14,6 %), Francie (8,4 %), Spojené království Velké Británie a Severního Irska (8,9%) a Itálie (4,6%). Základem nizozemského hospodářství je průmysl, obchod a doprava. Určitou roli hraje i zemědělství.

Energie

Nejdůležitější těžbou nerostné suroviny je těžba zemního plynu (Nizozemsko je v těžbě zemního plynu 6. na světě). Ten je určen především k výrobě elektrické energie, kterou vyrábějí tepelné elektrárny na zemní plyn, a na export. Kromě něj se těží ještě ropa, sůl kamenná, draselnohořečnaté soli, vápenec, slín a keramická hlína.

Průmysl

Zvláště zpracování ropy je velmi rozvinuté, největší rafinerie se nachází u Rotterdamu, dále je průmysl chemický a petrochemický (Royal Dutch Shell), strojírenský, elektrotechnický (Philips), potravinářský, sklářský, textilní, keramický, papírenský a hutnictví železa a hliníku.

Obchod

Díky velmi výhodné poloze u moře se velmi dobře daří obchodu a dopravě, Nizozemsko se může chlubit přístavem Europort v Rotterdamu, který je nyní třetím největším na světě.

Zemědělství

Nizozemské zemědělství je vysoce rozvinuté, výkonné a mechanizované. Zaměstnává ale jen 3,7 % obyvatelstva. Pěstuje se nejvíce obilí, cukrová řepa, kukuřice a brambory. Živočišná výroba se na zemědělství podílí 70 % a zaměřuje se především na chov skotu (mléčné výrobky → holandské sýry), drůbeže a prasat. Pěstují se též květiny, např. tulipány. Tulipán je národní rostlina Nizozemska.

Doprava

Toto odvětví je pro Nizozemskou ekonomii velmi důležité, hlavně následující kategorie:

- silniční síť je se svojí délkou 136 827 km jednou z nejhustších v Evropě. Všechny silnice, včetně dálnic jsou bez mýtného a všechna vozidla musí platit silniční daň. Typické pro Nizozemsko jsou speciální, od vozovky oddělené postranní pruhy pro cyklisty u většiny silnic první třídy a některých dálnic.

Větrné mlýny u Rotterdamu

Trh se sýry ve městě Gouda

- železniční doprava – železniční síť má celkovou délku 2896 km, z toho 2084 km elektrifikovaných.
- lodní doprava je možná do přístavů na pobřeží Severního moře; Haarle, Harlingen, Ijmuiden, Rotterdam, Terneuzen, Vlissingen, ale i přes síť kanálů (6215 km) a řek Rýn, Máza a Šelda do některých měst ve vnitrozemí; Amsterdam, Delfzijl, Dorndrecht, Eemshaven, Groningen, Maastricht a Utrecht i pro lodě nad 50 tun výtlaku, které spojují nizozemské přístavy s okolními zeměmi a umožňují proplutí až k Severnímu moři.
- letecká doprava – největším mezinárodním letišťem v Nizozemsku je Schiphol. Celkem bylo v Nizozemsku v roce 2009 27 letišť.
- produktovody – v Nizozemsku je přes 3,816 km potrubí pro přepravu zemního plynu, 365 km potrubí pro přepravu ropy a 716 km potrubí pro přepravu ropných produktů.

Cestovní ruch

Klíčovými destinacemi jsou Amsterdam a Haag (*Den Haag* oder '*Gravenhage*) se soustavou splavných kanálů (*grachten*), s mnoha historickými budovami, muzei a kulturními institucemi. K Haagu patří také mořské letoviště Scheveningen s rozsáhlou pláží a promenádou s atrakcemi. Další turistickou atrakcí je Keukenhof – Zahrada Evropy, kde každoročně vykvete 6-7 milionů cibulovitých okrasných rostlin, především tulipánů. K turistickým atrakcím patří i miniaturní městečko Madurodam v Haagu nebo zábavní parky Efteling a Walibi World. Nizozemsko láká i na architektonické památky. Velkou roli v nizozemské architektuře sehrálo hnutí De Stijl založené roku 1917. Z architektů byl jeho členem zejména Gerrit Rietveld. Zásady hnutí se pokusil uplatnit v projektu domu v Utrechtu, který je znám jako Dům Rietvelde a Schröderové. Ten byl roku 2000 zapsán na seznam Světového dědictví UNESCO. Z pověstných větrných mlýnů, které se staly symbolem Nizozemska, se na seznam Světového dědictví dostala síť mlýnů v Kinderdijk-Elshout.

Turisty však lákají i jiné proslulé stavby jako barokní Královský palác v Amsterdamu, symbol zlatého věku Holandska v 17. stol., nyní oficiálním sídlo královské rodiny. Ta však disponuje ještě dvěma paláci, Noord-einde a Huis ten Bosch. Ze sakrální architektury patří k největším památkám Katedrála sv. Martina z Tours v Utrechtu, jediný kostel v Nizozemsku ve stylu klasické francouzské gotiky. Jinak byla typickou vlámská gotika, již reprezentuje například chrám Nieuwe Kerk ve městě Delft, nebo Nieuwe Kerk v Amsterdamu, kde se konají korunovace a svatby královské rodiny. Světské užití tohoto druhu gotiky lze vidět v Haagu na komplexu budov Binnenhof, kde se scházely nizozemské generální stavy, takže byl centrem nizozemského politického života. V blízkosti Binnenhofu se nachází moderní budova Nizozemského parlamentu. Nizozemskou renesanci dobře ilustruje jiný chrám, Westerkerk v Amsterdamu. 19. století reprezentuje Palác Míru v Haagu – sídlo Mezinárodního soudního dvoru, nebo koncertní dům Concertgebouw v Amsterdamu, sídlo symf. orchestru Concertgebouw Orchestra. Z technických staveb vyniká most Erasmusbrug v Rotterdamu, dokončený v roce 1996. Nizozemsko zaznamenává také drogovou turistiku, neboť tu jsou legální tzv. *coffee shops*, tedy obchody s legální marihuanou.

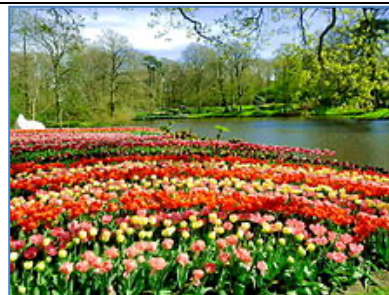
Obyvatelstvo

Demografie

Nizozemsko mělo v roce 2018 cca 17 400 000 obyvatel a s hustotou 397,7/km² patří mezi jedny z nejhustěji osídlených zemí v Evropě. Skoro polovinu těchto obyvatel zahrnuje konurbace Randstad, kterou tvoří čtyři velké aglomerace Amsterdam, Haag, Rotterdam a Utrecht. Také v jiných provinciích: Severní Brabantsko, Limburg, Gelderland a Overijssel žije většina obyvatel ve větších městech. Vzhledem k této situaci má Nizozemsko velmi hustou síť železnic i dálnic.

Imigrace

Vzhledem k silné koloniální a postkoloniální imigraci začal v Nizozemsku nábor zahraničních pracovníků již v šedesátých letech 20. století. Ty přicházely výhradně z Turecka a Maroka. Podíl

Zahrada Keukenhof a její tulipány

Dům Rietvelde a Schröderové

Královský palác v Amsterdamu

Továrna Van Nelle

Turků na celkové cizinecké populaci se zvýšil od roku 1976 do roku 1986 z 21,8 % na 28,3 %, v případě Maročanů došlo ke zvýšení z 12 % na 21,1 %. Stěhování dalších rodinných příslušníků se ve zvýšené míře projevilo až po ukončení náboru, což se časově shodovalo s obdobím hospodářské recese a rostoucí nezaměstnanosti. V roce 1979 bylo konstatováno, že Nizozemsko se stalo na základě nevratných migračních procesů polyetnickou a multikulturní společností. Zákon z roku 1998 ukládal všem nizozemským obcím, aby po „integračním šetření“ nabízely státem podporované integrační programy přizpůsobené individuálním potřebám nových přistěhovalců. „Nově příchozí“ se těchto programů museli aktivně účastnit pod hrozbou odnětí sociálních dávek nebo použitím jiných trestů.

Podle údajů nizozemského statistického úřadu (CBS) z 1. ledna 2005 žilo v Nizozemsku 80,9 % Nizozemců, 2,4 % Indonésanů, 2,4 % Němců, 2,2 % Turků, 2,0 % Surinámců, 1,9 % Marokánců, 0,8 % Antilánů a 6,0 % jiných menšin. Ve srovnání se zbytkem Evropy rostl počet obyvatel v Nizozemsku velmi rychle: 3 miliony v roce 1850, 5 milionů v roce 1900, 10 milionů v roce 1950 a 16 milionů v roce 2000.

Ze 17 milionů obyvatel Nizozemska v roce 2016 bylo 3,8 milionu imigrantského původu. Nejvíce přistěhovalců se usazuje ve velkých městech. Podle údajů CBS z roku 2006 byla přibližně jedna třetina obyvatel Amsterdamu, Haagu a Rotterdamu neevropského původu. Neevropského či „nezápadního“ původu byla i více než polovina mladých lidí v Amsterdamu a Rotterdamu. Velkým problémem některých komunit je nízká účast na trhu práce. V roce 2006 mělo práci pouze 38,7% Maročanů a 43,9% Turků ve věku 15-64 let. Více než 30% Turků a Maročanů patřilo mezi příjemce dávek sociálního zabezpečení, v porovnání se 13% autochtonních Nizozemců. K září 2016 bylo v Nizozemsku registrováno 64,000 uprchlíků ze Sýrie.

Jazyk

Oficiální řeči v Nizozemsku je nizozemština a friština. Obě řeči patří uvnitř indoevropské jazykové rodiny mezi západogermánské jazyky. Nizozemština je mimo Nizozemska také oficiální řečí v Belgii (Vlámsko) a mimo Evropu i v Surinamu a na nizozemských ostrovech v Karibiku (Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Svatý Eustach, Svatý Martin). Někdy se používá také nepřesné označení *holandština*, které může označovat i dialekty provincií Severní a Jižní Holandsko. Vlámština je naproti tomu souhrnný název pro mluvenou nizozemštinu ve Vlámsku. Základem jazyka bylo hornofranské nářečí dolnoněmčina, ze kterého se tento jazyk vyvíjel již před 12. stol. V lexikologii i morfologii má hodně společných znaků s němčinou, liší se od ní zejména ve výslovnosti a pravopisu. Dolnoněmčina má v Nizozemsku mnoho oblastních nářečí: groningština, drentština, stellingwerfština, sallandština, twentština, veluwština a achterhoekština. Oblastním nářečím je i limburgština, kterým se hovoří v provincii Limburg. Zasluhou výuky jednoho i více cizích jazyků již na základních školách, mluví většina Nizozemců také anglicky, německy nebo francouzsky.

Náboženství

Podle současných údajů nizozemského centrálního statistického úřadu (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) se hlásilo v roce 2008 ke katolicismu 30 % obyvatel, k protestantismu 21 %, k jiným náboženstvím 10 % (z toho 5 % muslimů a 5 % hinduistů, buddhistů, židů a ostatních). Žádné náboženství neuvedlo v roce 2008 40 % obyvatel.

Z předválečného počtu 140 tisíc Židů, kteří tvořili 10 % obyvatel Amsterdamu, většina zahynula během holocaustu. Od 70. let 20. století provádí Nizozemsko liberální imigrační politiku a v roce 2011 žilo v zemi více než 1 milion muslimů.

Kultura

Výtvarné umění

Nizozemci se mohou pochlubit slavnou malířskou tradicí, jejich malíři patří nejen k nejslavnějším Nizozemcům, ale někteří nizozemští malíři patří k nejslavnějším vůbec. Týká se to především pěti velikánů: Hieronymus Bosch, Pieter Brueghel, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer a Vincent van Gogh. Díky těmto mistrům v Nizozemsku vznikly některé z nejslavnějších obrazů dějin. Boschova *Zahrada pozemských rozkoší*, Brueghelova *Stavba babylonské věže*, Rembrandtova *Noční hlídka*, Vermeerova *Dívka s perlou*, Van Goghovy *Slunečnice* nebo *Hvězdná noc*. *Noční hlídka* je k vidění v amsterdamském Rijksmuseum, *Dívka s perlou* v haagském muzeu Mauritshuis. Na vrcholu období zvaného „zlatý věk Nizozemska“, tedy kolem roku 1650, pracovalo v této zemi zhruba 700 malířů – umělců, kteří ročně vytvářeli asi 70 tisíc obrazů. Do učebnic světového malířství ovšem vstoupili (chronologické seřazení podle data narození) i mj. Dieric Bouts, Lucas van Leyden, Pieter Aertsen, Karel van Mander, Frans Hals, Hendrick Avercamp, Gerard van Honthorst, Judith Leyster, Gerrit Dou, Aelbert Cuyp, Jan Steen, Jacob van Ruisdael a Lawrence Alma-Tadema. Ve 20. století pak představitelé hnutí De

Rembrandt
(autoportrét)

Stijl Piet Mondrian a Theo van Doesburg, fauvista Kees van Dongen, abstraktní expresionista Willem de Kooning nebo Karel Appel, spoluzakladatel skupiny CoBrA. V nedávné době na sebe upoutal pozornost svými geometrickými hříčkami M. C. Escher. V oboru architektury je vysoce oceňován modernistický architekt Rem Koolhaas. Představitelem slavného hnutí *De Stijl* byl designér Gerrit Rietveld. Hlavní město Amsterdam je proslaveno muzei, jako jsou například Rijksmuseum, Stedelijk museum, Rembrandtův dům nebo Dům Anne Frankové. Van Goghovo muzeum prezentuje největší sbírku obrazů Vincenta van Gogha na světě.

Vincent van Gogh	Pieter Bruegel	Rembrandt	Jan Vermeer
			
<i>Hvězdná obloha</i> (1889)	<i>Stavba Babylónské věže</i> (1563)	<i>Noční hlídka</i> (1642)	<i>Dívka s perlou</i> (1665)

Státní symboly

Nizozemská vlajka má tři vodorovné pruhy v barvách červené, bílé a modré. Pochází z doby povstání nizozemských protestantských provincií proti španělské nadvládě pod vedením prince Viléma Oranžského. Okolo roku 1630 a hlavně po roce 1648, kdy Španělsko uznalo nizozemskou nezávislost, byl pro lepší viditelnost na moři (hlavně však z politických důvodů) původně oranžový pruh nahrazený červeným (v roce 1796 bylo používání oranžové barvy výslovně zakázáno). Při oslavách týkajících se nizozemské královské rodiny se vedle vlajky zavěšuje úzká podélná oranžová vlajka. Státní znak Nizozemska byl přijat v roce 1815 a byl dvakrát upraven, poprvé v roce 1907 a naposledy v roce 1980. Znak se skládá: Lev s napřaženým mečem v jedné a svazkem šípů v druhé tlapě 7 šípů. Motto: *Je Maintiendrai* a znamená *Já odolám*. Plocha štítu je modrá a je vyplněna zlatými poleny ze znaku Nasavska. Nad štítem je královská koruna a znak podpírají jako štítonoši dva lvi. Celý znak je položen na královský stan pod další královskou korunu – takový znak ale používají pouze členové královské rodiny. Nizozemskou hymnou je *Wilhelmus*, oficiálně přijatý v roce 1932. Autoři nejsou známí a titul pochází od jména holandského národního hrdiny, Viléma I. Oranžského. Je to jedna z nejstarších hymen na světě, která pochází ze staré francouzské vojenské písničky ze středověku. Počáteční písmena slok tvoří jméno hrdiny – *Willem van Nassov*. V současnosti se zpívá první a šestá sloka.

Všeobecně je považována oranžová barva za symbol Nizozemska. Toto se projevuje nejenom v barvě sportovních stejnokrojů, ale často tato barva převládá u nizozemských fanoušků.

Věda a školství

Školství

V Nizozemsku je povinná školní docházka od prvního dne v měsíci, kdy bylo dítěti pět let, až do konce školního roku, kdy mu bylo šestnáct let. Většina dětí ale dochází do základních škol již od jejich čtvrtého roku (tzv. přípravný rok). Ve školním roce, kdy bude dítěti sedmáct let, je školní docházka jenom částečně povinná (minimálně dva dny v týdnu). Jedná-li se o odbornou školu, která je smluvně napojená na nějaký podnik, je docházka povinná jenom jeden den v týdnu, ostatní čtyři dny je placená praxe v podniku.

Nejstarší universitou v Nizozemsku je Universiteit Leiden založená v roce 1575 Vilémem I. Oranžským. V současnosti má tato univerzita devět fakult a v akademickém roce 2006/2007 na ní studovalo 17 630 studentů. O vysoké úrovni nizozemského systému vzdělávání svědčí nizozemští držitelé Nobelových cen.

Věda

Nizozemsko stálo u počátků novověku. Proto nalezneme v počátcích moderní vědy zhusta právě Nizozemce. Mimo jiných matematik Ludolph van Ceulen zpřesnil výpočet čísla π tak, že se dodnes nazývá Ludolfovo číslo, Andreas Vesalius položil základy moderní anatomie, Cornelius Drebbel vynalezl první ponorku, Hans Lippershey je jedním z kandidátů na titul vynálezce dalekohledu, Pieter van Musschenbroek objevil kapacitní odpor a vynalezl tzv. Leydenskou láhev, první kondenzátor elektrické energie. Jan Swammerdam za pomoci mikroskopu jako první prokázal, že vajíčko, larva a hmyz jsou tři fáze vývoje stejného jedince, do vývoje letadel i první světové války významně zasáhl Anthony Fokker, Nikolaas Tinbergen patří ke třem otcům zakladatelům etologie, za což také dostal Nobelovu cenu za fyziologii. Ta se však ve 20. století

Erasmus Rotterdamský

nevyhýbala ani dalším Nizozemcům: za fyziku ji získali Pieter Zeeman, Hendrik Lorentz, Johannes Diderik van der Waals, Heike Kamerlingh Onnes, Frits Zernike, Nicolaas Bloembergen, Simon van der Meer, Gerard 't Hooft, Martinus J. G. Veltman, Andre Geim, za chemii Jacobus Henricus van 't Hoff, Peter Debye, Paul J. Crutzen a Ben Feringa, za fyziologii a medicínu krom Tinbergena Willem Einthoven a Christiaan Eijkman. V oblasti humanitních a sociálních věd patří k největším Nizozemcům dva středověcí filozofové: Erasmus Rotterdamský a Baruch Spinoza. Již ve 13. století patřil k významným filozofům Siger z Brabantu.

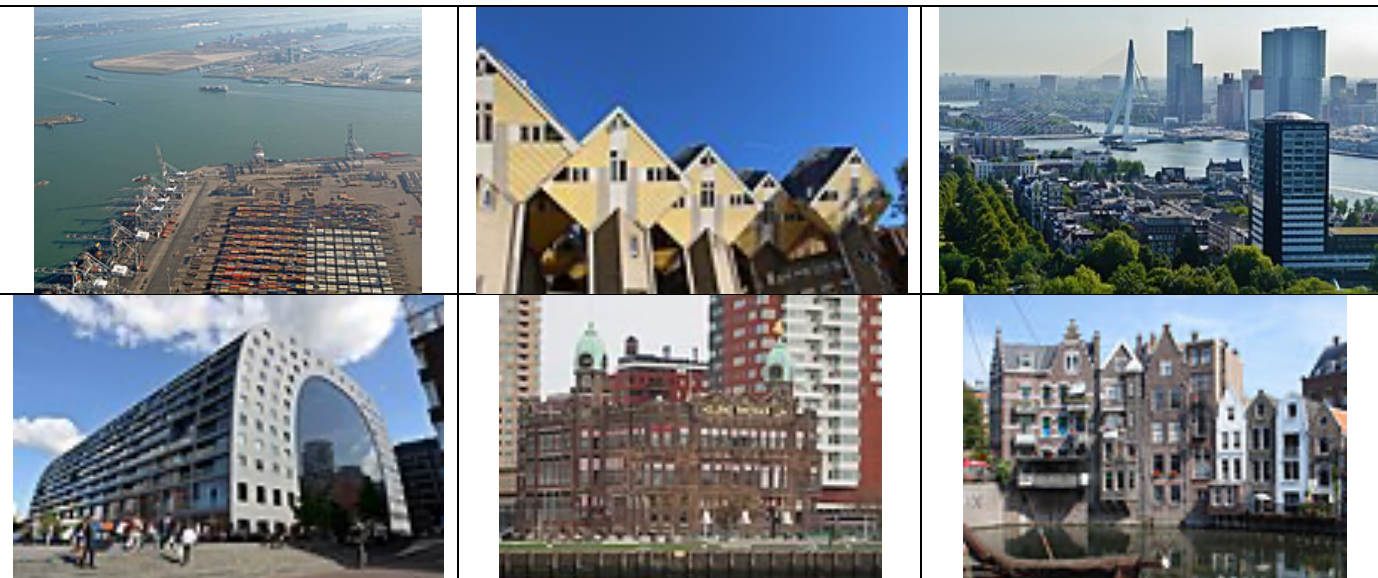
Sport

Nejúspěšnější nizozemskou atletkou všech dob je Fanny Blankers-Koenová, držitelka čtyř zlatých olympijských medailí ze čtyř různých běžeckých disciplín (100 m, 200 m, 80 m překážek, štafeta). Medaile vybojovala na v Londýně roku 1948. Úspěšní v plavání, plavkyně Inge de Bruijnová má čtyři zlata z OH. Silnou disciplínou je cyklistika. Jan Janssen a Joop Zoetemelk vyhráli Tour de France i Vuelto, Tom Dumoulin triumfoval na Giro d'Italia, Leontien van Moorselová má čtyři cyklistická zlata z olympiád. Ze zimních her vozí Nizozemci medaile především z rychlobruslení. Na olympijských hrách jsou v čele historické tabulky medailistů v této disciplíně. Rychlobruslařka Ireen Wüstová má pět zlatých olympijských medailí, její kolega Sven Kramer čtyři. Nejúspěšnějším tenistou byl vítěz Wimbledonu Richard Krajicek. Šachistou Max Euwe. Henk van Kessel a Jan de Vries se stali mistry světa v závodech silničních motocyklů. Z kolektivních sportů jsou Holanďané mimořádně úspěšní v pozemním hokeji, volejbalisté i volejbalistky vyhráli mistrovství Evropy, muži navíc ještě olympijské zlato (1996). Zdaleka nejpopulárnějším sportem je v Nizozemsku ovšem fotbal. Od 70. let patří Nizozemci k evropské špičce v tomto sportu. Z mistrovství světa přivezli třikrát stříbro (1974, 1978, 2010). Mistrovství Evropy se jim podařilo v roce 1988 vyhrát. Nejúspěšnějším fotbalovým klubem je Ajax, který čtyřikrát vyhrál Ligu mistrů (1971, 1972, 1973, 1995). Jednou se to povedlo i Feyenoordu Rotterdam (1970) a PSV Eindhoven (1988). Tři Nizozemci získali Zlatý míč pro nejlepšího fotbalistu Evropy: Johan Crujff (1971, 73, 74, Marco van Basten (1988, 1989, 1992) a Ruud Gullit (1987). Ke slavným hráčům patřili i Rob Rensenbrink, Ruud Krol, Frank Rijkaard, Dennis Bergkamp, Arjen Robben, Robin van Persie či Wesley Sneijder. V současnosti se prosazuje například Virgil van Dijk.

Životní prostředí

Vzhledem k velmi vysoké hustotě obyvatelstva (489/km² v roce 2009) se Nizozemsko potýká s mnohými problémy souvisejícími s ochranou životního prostředí. Již v roce 1875 byly uzákoněny základní principy ochrany životního prostředí. Od roku 2009 jsou zavedeny dvě tzv. "čisté oblasti" v Utrechtu a Eindhoven. Do těchto oblastí mohou jezdit jenom kamiony s dieslovým pohonem, které mají zabudované filtrování sazí ve výfukovém potrubí.

Rotterdam

Zhora: Pohled na Erasmusbrug z věže Euromast, Kijk Kubus, Markthal, Delfshaven, Hotel New York, pohled na přístav

Rotterdam je druhé největší město Nizozemska. Žije zde přibližně 631 tisíc obyvatel. Jedná se také o největší přístav Evropy (do roku 2004, kdy ho předstihla Šanghaj, i světa), město moderní architektury (např. továrna Van Nelle, světové kulturní dědictví UNESCO) a zároveň město velkého historického významu. Známý je zdejší přístavní komplex rotterdamského přístavu, který je druhý největší na světě (první v Evropě). V centru města se nachází Námořní muzeum, dokumentující historii přístavu a stavby lodí. Městem protéká Nová Máza – jedno z ramen delty Rýna do Severního moře. Po Rotterdamu jsou nizozemskými usedlíky pojmenována města ve Spojených státech, Jižní Africe a Surinamu.

Historie

Město bylo velkoryse založeno na pravoúhlém půdorysu kolonizátory roku 1230. Status města mu však byl udělen až v roce 1340 hrabětem Vilémem IV. Holandským. V polovině 12. století byl v Rotterdamu dokončen vodní kanál, což z něj učinilo námořní a obchodní centrum, díky kterému získal Rotterdam přístup k okolním významným městům a mohl se tak urbanizovat. Město se pak postupně stávalo významným dopravním uzlem v Nizozemí a stal se pravidelnou zastávkou pro mnoho obchodních lodí, zejména z Anglie, Francie a později i Německa.

Během první světové války bylo Nizozemsko neutrální, ale Rotterdam byl oběma stranami využíván pro špiónážní účely a také jako útočiště pro Němce, prchající před armádami Trojdohody. V roce 1940 bylo Nizozemsko napadeno Nacistickým Německem. Když vláda odmítala s okupanty spolupracovat, podniklo Luftwaffe několik kobercových náletů na historické centrum města a téměř všechny budovy byly srovnány se zemí. Po válce bylo město, zčásti z financí Marshallova plánu, obnoveno a centrum přestavěno. Proto je střed města od roku 1945 zastavován moderními výškovými budovami, odlišnými od holandských nízkých cihlových domů.

Obyvatelstvo

Rotterdam je jedním z etnicky nejrozmanitějších měst v Evropě. Více než polovinu celého obyvatelstva tvoří přistěhovalci původu. Mezi ně patří i současný starosta ze Strany práce Ahmed Aboutaleb, který je původem z Maroka. Nejčtenějšími menšinami v Rotterdamu jsou Surinamci, Turci a Maroko. Město je také domovem nemalého počtu přistěhovalců z bývalého východního bloku, zejména z Polska a bývalé Jugoslávie. 46,7% obyvatel tvoří ateisté nebo lidé bez přiznaného náboženského vyznání. Nejrozsáhlejší náboženská komunita jsou římskokatolíci, kteří tvoří 18,7%. Druhým nejrozšířenějším náboženstvím je islám, převážně sunnitský, který se ve městě rozšířil s příchodem imigrantů ze středního východu a severní Afriky. Muslimové tvoří 13,1% obyvatel. Ty následuje tradiční nizozemská protestantská církev, jejíž věřící tvoří 10,5% obyvatel města. Zbytek tvoří hinduisté, buddhisté, ostatní křesťanské církve a Židé, jejichž počet se drasticky snížil během Holocaustu.

Doprava

Rotterdam má vlastní vlakovou dopravu, autobusy, tramvaje a systém metra o pěti linkách. Kvůli své poloze ve městě funguje také vlastní síť vodních taxi a jiné vodní dopravy. Autobusovou dopravu do regionů a napříč městem spravují kromě národních dopravců i soukromé společnosti, například francouzská Veolia Transport a britská Arriva. Ve městě je také rozvinutá cyklistika a nacházejí se zde půjčovny běžných bicyklů a elektrokol.

Turistika

Turisticky atraktivní je vyhlídka na přístavní město z vyhlídkové věže Euromast, vysoké 185 metrů. Její výtah jezdí až na vrchol věže nebo do restaurace Panorama, nacházející se ve výšce 100 metrů. Populární je rovněž Erasmusbrug – moderní most spojující severní a jižní Rotterdam. Východně od města se nachází skupina větrných mlýnů v Kinderdijk-Elshout.

Jedna ze kuriozit v Rotterdamu jsou nekonvenční krychlové domy ze sedmdesátých let. Kubuswoningen jsou tvořeny 38 domky, které tvoří neobvyklou formaci – vypadají, že jsou postaveny na špičce domu. Třicet sedm domků patří do soukromého vlastnictví, některé jsou opravdu obydlené a některé se pronajímají zájemcům k ubytování – jedna noc vyjde zhruba na 2000 korun. V jedné krychli se nachází muzeum.

Muzea

Další atrakci představuje Museumpark – muzejní budovy volně navazující v pásu městské zeleně. Z nich nejvýznamnější a po amsterdamském Rijksmuseum druhé největší muzeum umění v Holandsku je Museum Boijmans van Beuningen, jehož sbírky ve třech patrech dvou budov na ploše 12 000 metrů čtverečních zahrnují deskové malířství a sochařství od rané italské gotiky (Fra Angelico, Lorenzo Monaco), přes pozdní gotiku (Van Eyckové, Hans Memling, Jan van Scorel), olejomalby vlámských mistrů renesance (Hieronymus Bosch, Pieter Breughel, německou renesanci

Krychlové domy v Rotterdamu

(Hans Memling), nizozemské mistry raného baroka (Rembrandt, Frans Hals, P. P. Rubens, Anton van Dyck, Jan Steen, Adriaen van Ostade), mistry italské (Tizian, Tintoretto) a španělské (Murillo, Goya), moderní malbu závěru 19. a počátku 20. století (Monet, Gauguin, Van Gogh), symbolismus (Odilon Redon), expresionismus, kubismus a jiné -ismy (mj. Picasso, Kandinsky) až po surrealisty (Giorgio de Chirico, René Magritte, Hans Arp, Salvador Dalí). Umělecká řemesla a design jsou zastoupena od 13. století po avantgardní směry 20. století zejména nábytkem, sklem, porcelánem, delftskou keramikou, stříbrnictvím a textiliemi. Kromě toho je na krátkodobých výstavách prezentováno současné umění. Moderní umění vystavuje Kunsthal Rotterdam, Witte de With, Tent, Chabot Museum a řada soukromých galerií. Bohatou sbírku fotografií má Nederlands fotomuseum. Architektuře v Nizozemí, zejména od secese po současnost, se věnuje Nederlands Architectuurinstituut (NAI).

Sport

Ve městě působí fotbalové kluby Feyenoord a Sparta Rotterdam. Každoročně se v Rotterdamu koná tenisový turnaj Rotterdam Open a maratonský běh NN Rotterdam Marathon.

Kultura

Město bývá každoročním dějištěm kulturních událostí, jako je Mezinárodní filmový festival Rotterdam, konající se v lednu. V září se ve městě konají oslavy ku příležitosti světových dnů přístavů.

Známé osobnosti

Erasmus Rotterdamský (1467–1536), filozof a humanista, Willem de Kooning (1904–1997), abstraktní expresionistický malíř, Edsger Dijkstra (1930–2002), informatik, Rem Koolhaas (* 1944), architekt, teoretik a urbanista, Giovanni van Bronckhorst (* 1975), fotbalový reprezentant, Raemon Sluiter (* 1978), tenista, Robin van Persie (* 1983), fotbalista

Feyenoord

Motto	<i>Geen Woorden Maar Daden</i> („Ne slova, ale skutky“)
Přezdívka	<i>De club van het volk</i> <i>De stadionclub</i> <i>De club aan de Maas</i> <i>De club van Zuid</i>
Založen	<u>19. července</u> 1908
2020/21	5. místo
Stadion	<u>De Kuip</u>
Kapacita	51 137
Ligové tituly	15×
Domácí trofeje	13× nizozemský pohár <u>KNVB Beker</u>

Feyenoord je nizozemský fotbalový klub, který byl založen v roce 1908 v Rotterdamu pod názvem **Wilhelmina**, v roce 1912 přejmenován na **Feijenoord**, v roce 1974 upraveno na Feyenoord. Zlatá éra

klubu nastala v 60. a 70. letech, kdy spolu s Ajaxem dominoval nizozemskému fotbalu. Právě Ajax – klub z Amsterdamu – je pro Feyenoord rivalem, jiným dalším rivalem je Sparta Rotterdam, historicky méně úspěšný klub z Rotterdamu. Feyenoord je spolu s Ajaxem a PSV Eindhoven jedním ze tří klubů dominujících nejvyšší nizozemské

ligové soutěži Eredivisie, která je nazývána „Velkou trojkou“. Tyto tři kluby a FC Utrecht nikdy neseštopily do nizozemské druhé ligy Eerste Divisie (platné k roku 2020). Po Ajaxu a PSV Eindhoven je v zemi třetí v počtu mistrovských titulů, v roce 2020 jich má 15. V počtu trofejí z domácího poháru je s 13 druhý za Ajaxem. V roce 1970 vyhrál Pohár mistrů evropských zemí a v letech 1974 a 2002 Pohár UEFA.

Historie

Feyenoord byl založen v dělnické čtvrti v roce 1908. Původní název *Vilemína* podle tehdejší královny Vilemíny Nizozemské. Od roku 1912 nese stávající název *Feijenoord*. Roku 1924 vyhrál klub poprvé domácí ligu. Roku 1938 si Feyenoord připsal úspěch v podobě vítězství 1:0 nad Arsenalem, pod maďarským trenérem Richardem Dombim. Arsenal byl již profesionální klub, Feyenoord nikoliv. V letech 1959–61 byl trenérem Jiří Sobotka.

Zlatá éra 60. a 70. let

Dne 8. září 1965 se Feyenoord postavil v předkole PMEZ pozdějšímu vítězi Realu Madrid. V domácím utkání se sice jako první trefil Ferenc Puskás, domácí však utkání góly Vennekera a Kraaye otočili na 2:1. Odvetu zvládl lépe Real Madrid a zvítězil 5:0.

Rakouský trenér Wilhelm Kment spoléhal na švédskou dvojici útočníků Harry Bild - Ove Kindvall. Uplatňované rozestavení 4-2-4 umožnilo nasazení obou a Kindvall se po aklimatizaci prosadil 22 góly ve 23 zápasech. Za čtyři roky v přístavním městě skončil třikrát jako nejlepší střelec ligy.

V ročníku 1968/69 vybojoval Feyenoord domácí double.

Roku 1969, za trenéra Rakušana Ernsta Happela, Feyenoord v 1. kole PMEZ zdolal KR Reykjavík celkovým výsledkem 16:2. Happel učinil kapitánem středního obránce Rinuse Israëla, ten však se svým partnerem Theem Laseromsem nedokázali ve vzájemném klání zabránit Ajaxu vyrovnat na 3:3 a Ajax se tak po roce vrátil na vrchol. Trejtelovy minely Happela přiměly vrátit do branky Graaflanda.

V roce 1970 Feyenoord vyhrál PMEZ. Předtím museli převážně nizozemští fotbalisté překonat posledního vítěze a tedy obhájce AC Milán s hráči jako Giovanni Lodetti a Gianni Rivera. Ve finále hraném 6. května v Miláně na San Siru čelil Feyenoord Celtiku. Ačkoli inkasoval jako první, podařilo se Rinusi Israëlovi vyrovnat a v prodloužení gólem Švéda Oveho Kindvalla zvítězil Feyenoord 2:1.

Posléze triumfoval v Interkontinentálním poháru, když zdolal Estudiantes z Argentiny 2:2 a 1:0. Obhajobu PMEZ znemožnilo brzké vyřazení v dalším roce, když v 1. kole tým neprošel přes rumunský celek UT Arad. Happel dovedl fotbalisty Feyenoordu na nizozemský trůn v ročníku 1970/71, následně však odešel Kindvall a Ajax se v příštích dvou letech vrátil na vrchol, neboť rotterdamský celek nedokázal Švéda nahradit. V pohárovém ročníku 1972/73 Poháru UEFA vyřadili hráči Feyenoordu v 1. kole lucemburský US Rumelange po celkovém výsledku 21:0 (9:0 doma a 12:0 venku). Jde o výhru nejvyšším rozdílem napříč dvěma zápasy v dějinách soutěže.

Koncem května 1974 se Feyenoord utkal ve finále Poháru UEFA s Tottenhamem. V prvním zápase venku uhrál Feyenoord remízu 2:2 poté, co dvakrát dorovnal skóre. Odvěta v Rotterdamu dopadla výhrou domácích 2:0. V letech 1978–1982 byl trenérem Václav Ježek.

Domácí konkurence a jeden rok s Johanem Cruijffem

Na začátku 80. let se Feyenoord potýkal nejen s Ajaxem, ale rovněž s PSV Eindhoven a AZ Alkmaar. Od úspěšného roku 1974 zaznamenal jen jeden triumf, a to Pohár KNVB roku 1980. Roku 1983 sem na stánek De Kuip vkročil Johan Cruijff, 36letá legenda Ajaxu. V Poháru UEFA Feyenoord přešel St. Mirren i díky gólu 21letého Ruuda Gullita. Potom ale vypadl s Tottenhamem (později vítězem) v Poháru UEFA. Posledních deset zápasů zvládl s bilancí osmi výher a dvou remíz, jistotu titulu přinesla výhra 3:0 s Utrechttem pár kol před koncem. Finálová výhra 3:0 v Poháru KNVB zaručila double. Cruijff Rotterdam opustil a na jím uvolněné místo dorazil 33letý Johnny Rep.

V roce 1991 ve finále KNVB hraném na jeden zápas Feyenoord zdolal druholigový BVV Den Bosch 1:0. Rotterdamské fanoušky, v euforii vidiny první trofeje od roku 1984, vícekrát vtrhli na hřiště. Den Bosch následně podal stížnost u soudu, neboť svaz výsledek finále přijal. Nizozemský soud nařídil znovu odehrát druhý poločas ještě před začátkem dalšího ročníku evropských soutěží UEFA. Na soud se posléze obrátil i Feyenoord s tím, že nelze hráče donutit dorazit z vlastní dovolené. Termín dohrání se odloží a Feyenoord je oficiálně zaregistrován do PVP jakožto vítěz, UEFA mezitím potrestá Den Bosch tříletým zákazem v evropských pohárech za to, že se věc podala na civilní soud. Druhý poločas se už nedohrál. Feyenoord v Poháru KNVB triumfoval mezi roky 1991 až 1995 celkově čtyřikrát. Zrovna v ročníku 1992/93, kdy se pohár pozvednout nepodařilo, se stal ligovým mistrem.

Na přelomu století

Fotbalisté Feyenoordu po šesti letech získali další titul mistra navzdory venkovní porážce s Ajaxem 0:8. Ani v letech 1999 a 2001 se tým neprosadil v Lize mistrů a skončil již ve skupině. Na jaře 2002 ale tým Berta van Marwijka dokráčel do finále Poháru UEFA hraném právě na stadionu v Rotterdamu. Feyenoord podruhé vyhrál Pohár UEFA výsledkem 3:2. Do ročníku 2003/04 vstoupil tým s novým útočníkem Dirkem Kuijtem, který v debutovém ročníku vstřelil 24 gólů a pomohl ke třetí příčce. V tom následujícím se k němu do útoku přidal Salomon Kalou, sám Kuijt se pak s 29 góly stal prvním na souhrnné lince střelců.

V prosinci 2006 v zápase skupiny „E“ Poháru UEFA v Nancy fanoušky Feyenoordu výtržnostmi přerušili zápas na více než půl hodiny. Disciplinární komise UEFA nejprve udělila pokutu 200 tisíc švýcarských franků a podmíněčný trest uzavření klubového stadionu na dva zápasy. Poté ale došlo ke zpřísnění trestu – Feyenoord byl ze soutěže vyloučen, pokuta byla snížena na 100 tisíc švýcarských franků. Dne 24. října 2010 Feyenoord zaznamenal nejvyšší prohru v historii, když padl na hřišti PSV Eindhoven 0:10.

Poslední roky

V ročníku 2016/17 získal Feyenoord titul, navzdory sérii šesti proher v řadě v úvodu ligy. Nizozemský mistr měl v ročníku 2017/18 zaručenou účast ve skupině Ligy mistrů s Manchesterem City, Šachtarem a Neapolí, ze které nepostoupil. Ve finále Nizozemského poháru ale Feyenoord porazil 3:0 AZ Alkmaar.

Finále Poháru UEFA 1974 proti anglickému Tottenhamu

Rivalita

De Klassieker mezi Feyenoordem a Ajaxem je symbolickým soubojem dvou největších měst Nizozemska, mezi přístavním dělnickým městem Rotterdam a hlavním městem a kulturním střediskem městem Amsterdam. Oba kluby se poprvé střetly v roce 1921, jejich vzájemný říjnový zápas dopadl nerozhodně 2:2. V listopadu roku 1964 zvítězil Feyenoord nad Ajaxem 9:4, začátkem sezóny 1983/84 naopak od rivala utrpěl debakl 2:8. Nevraživost se v minulosti projevila i násilím, v roce 1997 se u Beverwijku udála potyčka, kde došlo na zranění a jeden fanoušek Ajaxu byl zabit. V roce 2004 napadli fanoušci Ajaxu během zápasu rezervních týmů Jorgeho Acuña a ten musel na ošetření do nemocnice. Johan Crujff hrál za oba kluby, Ronald Koeman oba kluby trénoval. Dalším rivalem je Sparta Rotterdam, nejstarší nizozemský klub založený 20 let před Feyenoordem. Derby mezi těmito kluby dostalo v 21. století více „přátelský“ charakter, způsobený výkonnostními rozdíly a pohárovými úspěchy. Podobně jako Ajax symbolizuje Sparta vyšší vrstvu společnosti. Ve městě se nachází ještě jiný klub, Excelsior.

Získané trofeje

Vyhrané domácí soutěže

Eredivisie (15×): (1923/24, 1927/28, 1935/36, 1937/38, 1939/40, 1960/61, 1961/62, 1964/65, 1968/69, 1970/71, 1973/74, 1983/84, 1992/93, 1998/99, 2016/17)

KNVB beker (13×): (1929/30, 1934/35, 1964/65, 1968/69, 1979/80, 1983/84, 1990/91, 1991/92, 1993/94, 1994/95, 2007/08, 2015/16, 2017/18)

Johan Crujff Schaal (Superpohár) (4×): (1991, 1999, 2017, 2018)

Vyhrané mezinárodní soutěže

Liga mistrů UEFA (1×): (1969/70)

Evropská liga UEFA (2×): (1973/74, 2001/02)

Pohár Intertoto (3×): (1967, 1968, 1973)

Mistrovství světa klubů (1×): (1970)

Známí hráči

Giovanni van Bronckhorst, Johan Crujff, Jerzy Dudek, Ruud Gullit, Willem van Hanegem, Ove Kindvall, Ronald Koeman, Dirk Kuijt, Robin van Persie, Pierre van ooijsdonk, Salomon Kalou,...

Feijenoord Stadion

Feijenoord Stadion **nebo** Stadion Feyenoord

obecně známý pod přezdívkou **De Kuip** (škopek) je fotbalový stadion v nizozemském Rotterdamu a je domovem Feyenoordu, což je jeden z nejslavnějších nizozemských klubů. Feijenoord Stadion pojme 51 577 diváků. Stadion hostil v roce 2000 několik utkání Mistrovství Evropy včetně finálového zápasu Francie - Itálie (Francie zvítězila 2:1 v prodloužení).

De Kuip

De Kuip

Ocenění	UEFA ★★★★★
Poloha	<u>Rotterdam</u> , <u>Nizozemsko</u>
Ulice	Van Zandvlietplein
Otevření	1937
Kapacita	51.577 diváků

Zajímavosti o Nizozemsku

- **Holandané jsou nejvyšší lidé na světě**

S průměrnou výškou 184 cm u mužů a 170 cm u žen, jsou Holandané nejvyšším národem světa. Vědci tvrdí, že to je kvůli jejich DNA, výživě a zabezpečení. Ostatní jsou přesvědčeni, že to je způsobeno jejich nadměrnou spotřebou mléčných výrobků.

- **Holandsko je největší vývozce piva**

V roce 2001 vyvezly holandské pivní společnosti neuvěřitelných 1.3 miliard litrů piva do zahraničí! Polovina z toho zakotvila v USA.

- **86% Holandánů má angličtinu jako druhý jazyk**

Všechny holandské děti se učí angličtinu povinně ve škole a návštěvníci Amsterdamu jsou častokrát překvapeni plynulostí, kterou Holandané mluví anglicky.

- **Asi 30 % dětí se v Holandsku narodí doma**

Bývá zvykem, že se děti rodí v nemocnici. To úplně v Holandsku neplatí. Až 30% porodů probíhá doma.

- **Rovně jako palačinka**

Holandsko je velice plochá krajina. Nejvyšším bodem Holandska je Vaalserberg, který měří pouhých 323 m. n. m.

Amsterdam je celý postavený na sloupech

Protože amsterdamská půda pozůstává z hrubé vrstvy bažiny a hlíny, jsou všechny budovy postavené na dřevěných sloupech zasazených až 11 metrů do země. Takový Královský palác stojí na 13 659 sloupech.

- **Holandané milují kávu**

Po Skandinávcích spotřebují Holandané největší množství kávy. Průměrně vypijí neméně než 140 litrů ročně, což je 3.2 šálky denně na jednoho obyvatele.

- **Turecké tulipány**

Tulipány a tulipánová pole jsou typicky holandské. Tulipány ale nepocházejí z Holandska. První květiny byly dovezeny z Turecka a na holandské půdě se jim začalo skvěle dařit.

- **Holandsko je nejhustěji zalidněná krajina světa**

Se 487 obyvateli na metr čtvereční má Holandsko nejvyšší hustotu obyvatel v Evropě.

- **Země pod vodou**

Víc jak čtvrtina Holandska je pod úrovní moře. Pyšní se jedním z nejlepších systémů ochrany před povodní na světě.

